

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. I. Qualis fuerit Angelorum via.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

DISPUTATIO LXXVII.

De via & custodia Angelorum.

SECTIO PRIMA.

Qualis fuerit Angelorum via.

I.
Prima sententia est,
Angelorum viam duobus tantum instantibus constituisse.

VT omittam opinionem suprà relationem, quam fecutus est Ludovicus Vives, Angelos scilicet creatos fuisse in gloria, & consequenter Sanctos Angelos nullam reipsa habuisse viam, sed ad summum ratione, & secundum prioritatem quamdam naturae, si beatitudinem tunc per merita obtinuisse dicantur; hoc inquam ut omittam, volum aliqui duobus instantibus perfectam fuisse Angelorum viam: ita Cajetanus & Ferrara, diverso tamen modo: ille enim eos secundo etiam instanti meruisse, seu meritum continuasse affirmat, & simul præmium glorie accepisse: hic autem primo instanti omnes ait meruisse, in secundo tamen malos peccasse, & damnatos fuisse; bonus vero nil tunc quidem meruisse, sed cum impedimentum peccati non posuerint, gloriam secundo illo instanti obtinuisse. Alii quatuor ponunt instantia seu moras: in primo instanti creatos aiunt fuisse Angelos in pura natura: in secundo fuisse sanctificatos: in tertio meruisse: in quarto denique præmium glorie accepisse: sed hic modus jam rejectus est, dum ostendimus eos primò in gratia fuisse creatos.

Alii quatuor ponunt instantia, quibus Angelorum via constituitur.

II.
Eac instantia Angelica seu moris non solum instantibus in melius non correspondunt.

Multum in hac quaestione est de modo loquendi, & ut rectè percipiatur quid per moras habece & instantia velint Auctores, diversis, ut fit, diversa opinantibus. Imprimis itaque non sunt ita accipienda hanc instantiam, aut mora, ut nostri solummodo temporis instantibus respondeant, quasi intra ambitum trium nostrorum instantium, tota eorum via, merita, & prematio fuerint perfecta, sed in toto hoc negotio meriti & demeriti in bonis & malis, & damnationis horum, illorum glorificationis insumpitus saltē fuit medius, ut vult Moncaeus, ino ut aliqui volunt cum Tannero & Suarez hic lib. 7. cap. 21. fine, integer dies nostri temporis, ita ut intra ambitum primæ diei sui creationis peccarint & damnati sint.

III.
Non omnes simul peccare incepérunt, sed nonnulli aliorum suauis in peccatum sunt perpetrati, omnes tamen simul fuerunt ad premia & penas aeternas adjudicati, expleto scilicet tempore, eorum via & agoni à Deo assignato: nec enim est cur quis, cum omnes simul creati sint, & non sit ratio aliqua mortis successiva, ut inter homines contingit, non est inquam, cur quis eos non simul in termino fuisse existinet. Quantum vero hac in re temporis intercesserit incertum; nec aliud ferè constat, quam ante hominis tentationem eos fuisse damnatos, cum eam ab invidiâ diaboli provenisse certetur Scriptura Sapientia secundo, & contra Justinum & Irenaeum communis est Sanctorum Patrum & Theologorum sententia; prius enim diabolus serpens fuit, quam

E. P. Comptoni Thol. scholast. Tom. I.

hominem tentavit. Unde contrariam expresse habet S. Augustinus lib. II. de Genesi ad literam cap. 16. & supponunt alii Patres, qui negant invidiam vel seductionem hominum fuisse primum peccatum diabolum, sed jam aliud præcessisse.

Nec ratio illa urget, qua contendunt nonnulli Angelos primis illis sex diebus non peccasse, quod Volunt alii nimirum in fine illorum dierum dicat Scriptura: Videl Deus cuncta que fecerat & erant valde bona; & los sex illis hoc enim ad opera à Deo facta referendum est quoad perfectionem substantiale & physicam, non quoad moralē, & opera Angelorum: sed ut dixi nihil hic certi; magis tamen consentaneum est Patribus non fuisse eorum viam tam longam, sed intra breve tempus peccasse, & damnatos fuisse.

Quoad numerum verò instantium seu morarum, quibus utrorumque, tam bonorum quam malorum cursus à primo creationis instanti usque ad terminum sit perfectus, non tam clarè distinguitur, cum non menstrentur, ut dixi, haec more instantibus nostri temporis, sed per diversos, ut aiunt, actus Angelicos, seu varios eorum status. Non incongruè tamen explicari hoc totum potest tribus instantibus: & quidem de malis Angelis facilè declaratur; tres enim in iis status clare cernimus, primum quando creati sunt in gratia, secundum quando peccarunt, tertium quando sunt ad peccata damnati: & hi sunt tres status notabiliter diversi ac successionem inter se postulantes, ut constat. Licet vero in secundâ morâ, seu statu multos diversos actus, & varia fortè peccata vel simul, vel successivè admirerint, omnia tamen integrant unum instantis ex iam dictis, seu moram, & statum.

De Sanctis Angelis eodem modo procedit Suarez, Molina, & alii cum Scoto & Gabriele & quibusdam ex Antiquis, dicuntque primam eorum moram, seu instantis, fuisse partem illam temporis, in qua omnes tam boni quam mali erant in gratia, & meruerunt: tertiam moram bonorum, quando beatitudine tanquam præmio affecti sunt: secundam demum, in qua in bono & merito perseverabant.

At fanè, non video cur non possit quis cum fundamento asserere, viam bonorum Angelorum, prout distinguitur ab eorum glorificatione, solum via & termino, si boni haberint duo, quod tamen negant Auctores plerumque. Neque etiam sufficienter distinguitur in bonis diversi actus virtutum, sicut nec in malis diversa peccata, ut diximus. Quare Valsquez, Arrubal, Tannerus, & alii affirmant, unicum tantum fuisse instantis Angelicum via in bonis Angelis; licet fuerint duo in malis.

IV.
Tribus instantibus, seu moris Angelicis explicari potest eorum via meritorum, & terminus.

Tres in malis Angelis status notabiliter diversi versi.

V.
Tres iuxta nonnullos bonorum Angelorum status.

Diversi actus virtutum in bonis Angelis non faciunt via bujusmodi instantis.

SECTIO